

somhedernes tilbageholdenhed med at ansætte lærlinge samt mangel på arbejdskraft med kvalifikationer inden for særlige områder.

På de nævnte områder inden for den offentlige og private sektor kan der på sigt muligvis opstå mere udbredte mangelproblemer. Særlig inden for bygge- og anlægssektoren er der risiko for, at man snart vil stå over for en mere udbredt mangel på arbejdskraft.

For hurtigt at kunne imødekomme situationer med mangel på arbejdskraft følges udviklingen på arbejdsmarkedet tæt. Krumtappen i den regionale overvågning er uddannelsesinstitutionernes og AF's omfattende kontakt med virksomhederne og de øvrige regionale aktører. Hermed er sikret et solidt grundlag for en hurtig og præcis indsats mod evt. ubalancer.

På centralt plan følges udviklingen af forskellige uddannelsesudvalg og af Arbejdsmarkedsstyrelsen, som regelmæssigt udarbejder redegørelser om udbudet af uddannelse og behovet for kvalificeret arbejdskraft. Desuden arbejder Uddannelsesrådet med at forbedre behovsdokumentationen ved fordelingen af midlerne inden for arbejdsmarkedsuddannelserne. Som et supplement til det almindelige beredskab er der i Arbejdsmarkedsstyrelsen endvidere etableret et flaskehalsberedskab, der tager hånd om alle akutte sager.

Med reformerne på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet er der skabt mulighed for, at de regionale arbejdsmarkedspolitiske myndigheder og uddannelsesinstitutioner kan tilrettelægge en arbejdsmarkeds- og uddannelsesindsats, der passer til de lokale forhold.

Der er desuden sikret den nødvendige kapacitet i flaskehalsindsatsen såvel via midlerne til den ordinære arbejdsmarkeds- og uddannelsesindsats som gennem særlige midler. Ud over AF's almindelige redskaber som f.eks. jobformidling, vejledning m.v. har de regionale arbejdsmarkedsråd i 1995 afsat ca. 370 mio. kr. til en indsats, der retter sig mod flaskehals- og strukturproblemer. Hertil kommer, at arbejdsministeren yderligere har afsat 100 mio. kr. til en særlig arbejdsmarkedsindsats, heraf 90 mio. kr. til en flaskehalsindsats. Fra januar 1995 råder AMU-centrene desuden over en fleksibilitetspulje, som kan anvendes til fleksibel kursusdrift under hensyntagen til lokale forhold, bl.a. i forbindelse med flaskehalsproblemer.

3. BARRIERER I FLASKEHALSINDSATSEN

Som påpeget i afsnit 1 betyder både AF's og

AMU's ordinære aktiviteter og finanslovaftalen for 1995, at der i væsentlig grad er taget hånd om flaskehalsproblemerne. Uanset dette kan der skitseres nogle forhold i arbejdsmarkeds- og uddannelsesindsatsen, som i en flaskehalsituation kan vise sig som en barriere for en effektiv indsats.

Hvis ikke virksomhederne i tide er i stand til at anmelde deres behov for kvalificeret arbejdskraft til AF og/eller uddannelsesinstitutionerne, mindskes effekten af arbejdsmarkeds- og uddannelsesindsatsen. Men det må samtidig understreges, at for små og mellemstore virksomheder kan det være forbundet med store vanskeligheder at leve op til et sådant krav om i tide at melde deres kvalifikationsbehov.

En mere intensiv overvågnings- og analyseindsats fra AF's side er en forudsætning for, at AF og uddannelsesinstitutionerne lokalt/regionalt kan sætte hurtigere og mere præcist ind mod eventuelle mangelproblemer, ligesom det er vigtigt, at AF's overvågning indgår i grundlaget for tiltag på andre politikområder, hvor gennemførelsen af initiativerne påhviler andre myndigheder. Administrationen og styringen af 100 mio. kr.-puljen er tidkrævende, hvilket kan være en barriere i en akut flaskehalsituation. Det er endvidere afgørende, at de regionale arbejdsmarkedsmyndigheder udnytter muligheden for at tilrettelægge arbejdsmarkedsindsatsen til at give erhvervsrettede uddannelser til ledige en særlig prioritet.

For så vidt angår uddannelsesindsatsen, er det vitalt, at AF og uddannelsesinstitutionerne og uddannelsesinstitutionerne indbyrdes koordinerer deres viden og aktiviteter lokalt og regionalt, ligesom det er vigtigt, at uddannelsesinstitutionerne indprioriterer AF's signaler om kvalifikationsbehov i deres uddannelsesudbud. Godkendelse af uddannelsesudbudet på arbejdsmarkedsuddannelserne ligger i forholdsvis faste tidsrammer, som i forhold til akutte behov kan være en barriere for en målrettet og fleksibel uddannelsesindsats. I løbet af året kan uddannelsesinstitutionerne efter forelæggelse for erhvervsområdeudvalg og Uddannelsesrådet midlertidigt godkendes til at udbyde nye uddannelsesplaner. Dette kan dog være relativt tidkrævende. Bevillingstildelingen på AMU-området ligger i fast tidsrammer, som også kan være en barriere for en effektiv indsats, medmindre de partssammensatte erhvervsområde- og efteruddannelsesudvalg indgår kontrakter med uddannelsesinstitutioner.